Kapitel 2.
Indblik i indkomstniveauet og indkomstfordelingen i Grønland

Oversigt 2.1. **Udviklingen i personlige indkomster og skatter mv. 1993-2002.**

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
	Mio. kr. i alt									
Skattepligtig indkomst	4.955	5.056	5.360	5.492	5.605	5.966	6.186	6.539	6.741	6.953
Slutskat	1.426	1.472	1.520	1.643	1.683	1.837	1.913	2.054	2.130	2.210
Indkomst efter skat	3.529	3.584	3.840	3.849	3.922	4.129	4.273	4.485	4.611	4.743
Ikke-skattepligtige sociale ydelser	197	266	300	369	406	386	…	…	…	…
Disponibel indkomst	3.726	3.850	4.140	4.218	4.328	4.515	…	…	…	…
	Indkomst i kr.									
skattepligtig indkomst pr. ansættelse	135.106	135.954	142.796	144.018	146.444	154.852	156.941	163.823	168.829	173.396
Indkomst pr. skattepligtig person	113.120	113.259	118.283	119.376	121.410	128.034	130.465	137.663	141.976	145.946
	Antal									
Antal ansættelser	36.675	37.189	37.536	38.134	38.274	38.527	39.416	39.915	39.928	40.099
Antal skattepligtige	43.803	44.641	45.315	46.006	46.166	46.597	47.415	47.500	47.480	47.641

I oversigt 2.1 er den samlede skattepligtige indkomst samt de ikke-skattepligtige sociale ydelser og slutskatterne opgjort.

Ved at trække slutskatterne fra den samlede skattepligtige indkomst og tillægge ikke-skattepligtige sociale ydelser, fås den samlede disponible indkomst. Ses der bort fra forbruget af egen fangst og jagt udtrykker den disponible indkomst det beløb, der er til rådighed til forbrug og opsparing.

Efter en periode i starten af 1990'erne med faldende indkomster vendte udviklingen, så der fra 1993 til og med 2002 har været stigende skattepligtige indkomster. Det skal bemærkes, at de samlede skattepligtige indkomster ikke er i overensstemmelse med tidligere opgørelser fra 1997 og 1998. Dette skyldes, at materialet til indkomststatistikken er revideret.

Tabel 2.1. **Gennemsnitlige indkomster pr. skattepligtig fordelt på kommuner, 2002**

	Bruttoindkomst	Skattepligtig indkomst	Skattepligtig indkomst efter skat
	kroner		
Hele landet	**174.947**	**149.487**	**128.108**
Nanortalik	117.996	100.599	89.874
Qaqortoq	172.282	142.834	126.241
Narsaq	162.993	126.624	124.068
Ivittuut	372.705	358.051	260.503
Paamiut	141.099	113.987	107.196
Nuuk	228.343	204.935	160.886
Maniitsoq	145.192	134.930	103.643
Sisimiut	191.297	167.873	138.734
Kangaatsiaq	134.172	95.431	108.450
Aasiaat	142.126	129.636	101.773
Qasigiannguit	172.027	128.410	131.282
Ilulissat	189.834	147.409	143.418
Qeqertarsuaq	166.441	137.308	123.108
Uummannaq	143.153	112.261	110.952
Upernavik	115.321	97.415	89.738
Qaanaaq	115.021	104.070	84.668
Ammassalik	138.150	105.645	107.019
Ittoqqortoormiit	121.357	110.827	88.123
Uden for kommunal inddeling	281.762	261.185	204.365

Det fremgår af tabel 2.1, at der er forskelle i indkomsterne kommunerne imellem. Definition af bruttoindkomst, skattepligtig indkomst samt skattepligtig indkomst efter skat er angivet i kapitel 1.

Det skal i denne forbindelse bemærkes, at den skattepligtige indkomst efter skat ikke er identisk med den disponible indkomst, idet ikke-skattepligtige sociale ydelser, fx offentlig hjælp og boligsikring mv., ikke indgår i begrebet.

Størrelsen af faktiske fradrag, der ligger ud over standardfradraget kan have betydning for, hvor stor forskel der er mellem bruttoindkomst og den skattepligtige indkomst, og derved i forskellene mellem de enkelte kommuner. I områder uden for kommunal inddeling samt i Ivittuut kommune findes de højeste gennemsnitlige indkomster. I Qaanaaq kommune har indbyggerne den laveste bruttoindkomst. For uddybning af tabellen henvises til kapitel 4 og 6.

Figur 2.1 **Gennemsnitlige indkomster pr. skattepligtig fordelt på kommuner, 2002**

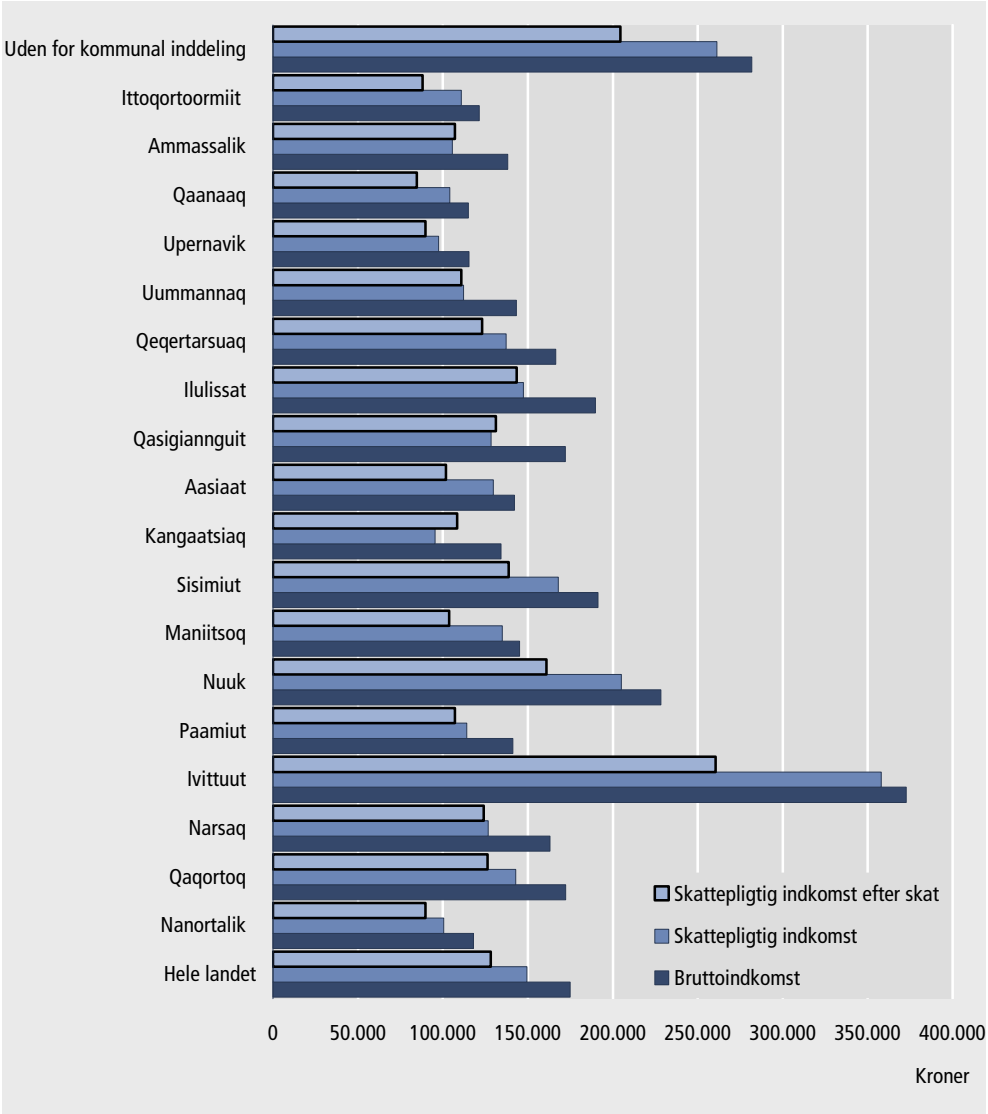

Tabel 2.2 **Indkomstfordeling, 2002**

	Hele landet	1. decil	2. decil	3. decil	4. decil	5. decil	6. decil	7. decil	8. decil	9. decil	10. Decil
	Gennemsnit i kroner										
Enlig - indkomst efter skat	**110.430**	2.969	25.965	49.871	65.889	73.326	87.460	108.814	136.317	181.455	372.196
Enlig - Bruttoindkomst	**150.838**	4.970	25.979	51.419	77.084	90.492	113.468	149.897	195.734	269.384	529.894
Ægtepar - indkomst efter skat	**321.485**	88.633	128.963	160.483	194.645	233.963	272.618	314.499	369.428	448.515	1.002.548
Ægtepar - bruttoindkomst	**439.035**	101.109	148.392	200.799	256.835	322.014	385.368	454.774	540.691	663.002	1.316.623
	Maksimal indkomst i kroner										
Enlig - indkomst efter skat		14.844	38.848	58.468	71.268	78.271	97.837	121.219	154.136	214.209	
Enlig - Bruttoindkomst		14.863	38.868	64.088	88.812	97.920	131.179	170.988	225.464	322.502	
Ægtepar - indkomst efter skat		117.717	144.318	176.001	215.013	252.589	291.107	338.927	403.628	508.072	
Ægtepar - bruttoindkomst		133.224	172.800	226.630	289.742	352.802	417.718	494.721	591.243	752.131	
	Procentvis fordeling af indkomstmassen										
Enlig - indkomst efter skat	**100,00**	0,27	2,35	4,52	5,97	6,64	7,92	9,85	12,34	16,43	33,71
Enlig - Bruttoindkomst	**100,00**	0,33	1,72	3,41	5,11	6,00	7,52	9,94	12,98	17,86	35,13
Ægtepar - indkomst efter skat	**100,00**	2,75	4,01	4,99	6,06	7,28	8,47	9,79	11,48	13,96	31,20
Ægtepar - bruttoindkomst	**100,00**	2,30	3,38	4,57	5,85	7,34	8,77	10,36	12,31	15,11	30,01

Ifølge tabel 2.2 havde enlige i hele Grønland en gennemsnitlig bruttoindkomst på 150.838 kr. i 2002. De 10 pct. af enlige med de højeste indkomster, dvs. den 10. decilgruppe, havde en gennemsnitlig skattepligtig indkomst efter skat på 372.196 kr. i 2002. For definition af decilgrupper henvises til omtalen i kapitel 1.

Det ses endvidere, at 80 pct. af alle ægtepar i 2002 havde en bruttoindkomst under 591.243 kr., hvilket fremgår af afsnittet *maksimal indkomst i kroner*. Det fremgår ligeledes, at 50 pct. af alle ægtepar havde mindre end 252.589 kr. i skattepligtig indkomst efter skat.

I tabellens afsnit vedrørende den *procentvise fordeling af indkomstmassen* fremgår det, at de 10 pct. af de enlige med de højeste indkomster opretholder 35,13 pct. af bruttoindkomstmassen for enlige i Grønland. For ægtepar er tallet 30,01 pct..

Tabel 2.2 viser således, at der er en gruppe bestående af den 10. decil, der opretholder over 30 pct. af den samlede indkomstmasse i Grønland. Dette gælder for såvel bruttoindkomsten som for den skattepligtige indkomst efter skat. Det skal imidlertid bemærkes, at ikke-skattepligtige sociale ydelser ikke er tillagt de skattepligtige indkomster i tabel 2.2, hvorfor fordelingen må formodes at være mere ulige end den faktisk er. I kapitel 5 er der foretaget beregninger af de disponible indkomster, herunder fordelingsmål.

Det er desværre ikke muligt at foretage en sammenligning af den grønlandske indkomstfordeling med andre lande. Dette skyldes først og fremmest sambeskatningen i Grønland, der medfører, at gifte kvinders indkomst ikke kan adskilles fra mandens.

Det skal ligeledes bemærkes, at ikke-monetære indkomster såsom værdien af fangst til eget forbrug ikke indgår i statistikken. Den nuværende indkomststatistik kan derfor ikke tolkes som den enkelte borgers forbrugsmulighed.

Tabel 2.3. **Procentvis fordeling af den personlige indkomstmasse, 2002**

	Bruttoindkomst		Skattepligtig indkomst efter skat	
	Procent	Akkumuleret procent	Procent	Akkumuleret procent
1. decil	0,6	0,6	0,8	0,8
2. decil	2,5	3,0	3,3	4,1
3. decil	4,0	7,0	4,8	8,9
4. decil	5,1	12,1	5,7	14,6
5. decil	6,3	18,5	6,7	21,3
6. decil	8,3	26,7	8,3	29,6
7. decil	10,4	37,1	10,1	39,7
8. decil	13,1	50,2	12,3	52,0
9. decil	17,0	67,2	15,7	67,6
10. decil	32,8	100,0	32,6	100,0
Maksimal udjævningsprocent	33,4		30,8	

Tabel 2.3 viser, hvor stor en del af de samlede indkomster hver enkelt decilgruppe opretholder. Eksempelvis ses det under bruttoindkomst, akkumuleret procent, at 70 pct. af befolkningen tilsammen opretholder 37,1 pct. af bruttoindkomstmassen. I kolonnen skattepligtig indkomst efter skat fremgår det, at 70 pct. af befolkningen opretholder 39,7 pct. af den samlede skattepligtige indkomst efter skat. Det fremgår således at indkomstskatten har en vis omfordelende effekt. Dette er illustreret grafisk i figur 2.2.

Det skal understreges, at inddragelse af ikke-skattepligtige sociale ydelser, skattefri B-indkomst samt naturalier, vil resultere i en mere lige indkomstfordeling. Fraværet af

specielt de ikke-skattepligtige sociale ydelser, der fortrinsvis tilfalder de lavere indkomstgrupper, betyder at billedet bliver mere skævt end det reelt er i forhold til mulighederne for forbrug. I kapitel 5 indgår de ikke-skattepligtige ydelser i beregningerne af de disponible husstandsindkomster.

Figur 2.2. **Indkomstskattens omfordeling, 2002**

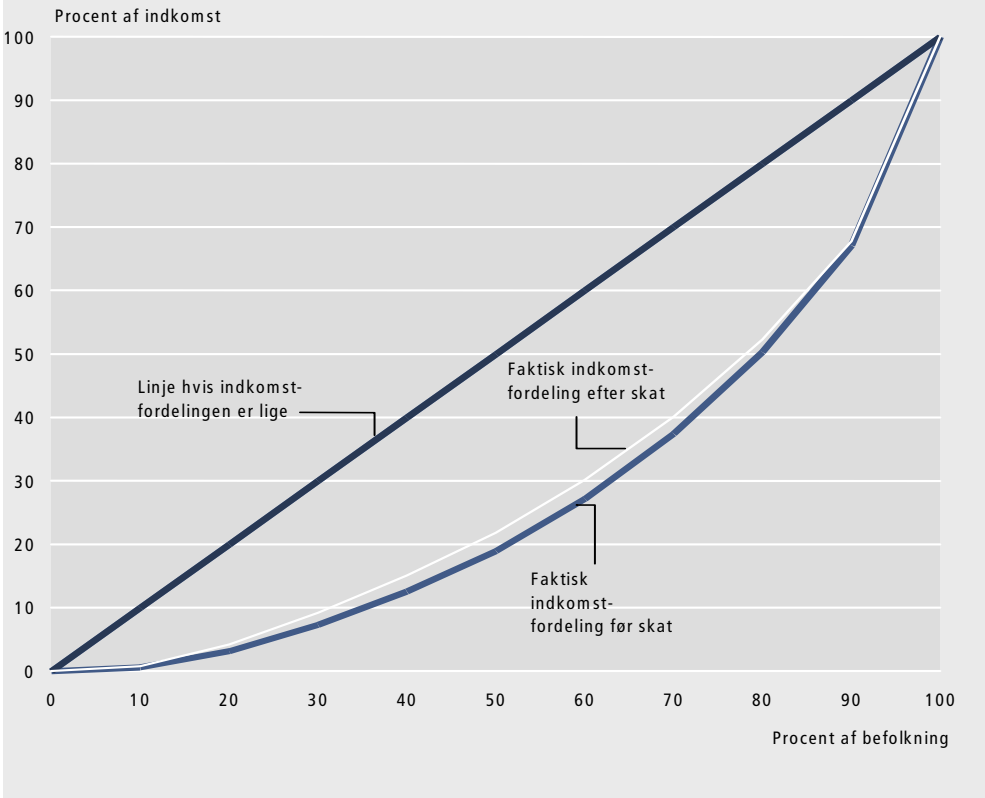

Figuren illustrerer tabel 2.3. Den kurve, der er tættest på den skrå lige linje angiver henholdsvis fordelingen af indkomstmassen efter skat og før skat. Jo tættere kurven ligger på den skrå lige linje, des mere lige er indkomstfordelingen. Det fremgår således af figuren, at indkomstskatten har en vis omfordelende virkning, idet linjen baseret på "indkomster efter skat" er tættere på den 45-graders linje (markeret med fed), som illustrerer en lige indkomstfordeling. Da ikke-skattepligtige sociale ydelser og naturalier ikke indgår i statistikken, skal figuren tolkes med varsomhed. De lavere indkomstgrupper vil, med tillæg af de sociale ydelser, der ikke er skattepligtige, være bedre stillet end det umiddelbart fremgår af figuren.

Tabel 2.4. **Maksimal personlig indkomst fordelt på deciler, 2002**

	Bruttoindkomst	Skattepligtig indkomst efter skat
	Kroner	
1. decil	25.164	25.081
2. decil	58.943	54.851
3. decil	81.396	68.502
4. decil	96.525	77.293
5. decil	126.193	94.980
6. decil	161.846	116.095
7. decil	202.500	141.183
8. decil	257.468	175.202
9. decil	342.299	228.857

Tabel 2.4 på foregående side viser, hvor meget en bestemt andel af alle personer opretholder i indkomst. Eksempelvis fremgår det, at 50 pct. af alle skattepligtige personer har en skattepligtig indkomst efter skat, der er mindre end 94.980 kr., samt at 90 pct. af befolkningen har en bruttoindkomst, der er mindre en 342.299 kr. Til sammenligning har 90 pct. af befolkningen en skattepligtig indkomst efter skat, der er mindre end 228.857 kr. For en uddybning af tabellen henvises til kapitel 4.

Tabel 2.5. **Fordeling af husstandsindkomstmassen, 2002**

	Bruttoindkomst		Skattepligtig indkomst efter skat	
	Procent	Akkumuleret procent	Procent	Akkumuleret procent
1. decil	1,0	1,0	1,29	1,3
2. decil	2,6	3,6	2,88	4,2
3. decil	3,6	7,1	3,88	8,1
4. decil	4,9	12,0	5,21	13,3
5. decil	6,5	18,5	6,62	19,9
6. decil	8,3	26,8	8,26	28,1
7. decil	10,4	37,2	10,14	38,3
8. decil	13,1	50,2	12,60	50,9
9. decil	17,0	67,2	16,14	67,0
10. decil	32,8	100,0	33,12	100,0
Maksimal udjævningsprocent	33,3		32,20	

Tabel 2.5 viser blandt andet, at de 10 pct. af husstandene der har de højeste indkomster råder over ca. en tredjedel af den samlede brutto-indkomstmasse samt de skattepligtige indkomster efter skat. For en uddybning af tabellen henvises til kapitel 5.

Tabel 2.6 **Maksimal husstandsindkomst fordelt på deciler, 2002**

Decilgrupper	Bruttoindkomst	Skattepligtig indkomst efter skat
	Kroner	
1. decil	67.922	60.390
2. decil	95.022	77.198
3. decil	141.127	113.531
4. decil	190.451	143.963
5. decil	246.948	181.541
6. decil	312.124	223.851
7. decil	388.294	276.147
8. decil	493.828	345.715
9. decil	662.523	456.826

Af tabel 2.6 fremgår det, at halvdelen af alle husstande i Grønland havde en husstandsindkomst efter skat, der var mindre end 181.541 kr. i 2002. For en uddybning se kapitel 5.

Tabel 2.7 **Udviklingen i indkomstfordelingen for ægtepar og enlige, 1992-2002**

	Ægtepar	Enlige
	Maksimal udjævningsprocent	
1992	25,6	34,5
1993	26,5	35,2
1994	26,4	35,3
1995	26,6	35,2
1996	27,1	33,7
1997	26,2	35,1
1998	25,9	33,5
1999	26,0	33,7
2000	25,6	33,5
2001	26,4	34,2
2002	25,9	33,9

Den maksimale udjævningsprocent udtrykker, hvor stor en del af indkomstmassen, der skal flyttes fra personer med en skattepligtige indkomst over gennemsnittet, til personer med en skattepligtig indkomst under gennemsnittet, for at opnå en lige indkomstfordeling. Tabel 2.7 viser således, at der i perioden fra 1992 til 2002 har været en svag tendens til en mere ulige indkomstfordeling blandt enlige, hvorimod indkomstfordelingen blandt ægtepar stort set er uændret i perioden. For en specifikation af beregningerne henvises til tabel 6.11.

Tabel 2.8. **Gennemsnitlig skattepligtig indkomst for ægtepar og enlige med mere end 360 skattepligtsdage,1992-2002**

	Enlige	Ægtepar
	Kroner	
1992	102.669	263.713
1993	102.490	264.837
1994	103.210	267.688
1995	106.885	280.231
1996	108.272	289.213
1997	110.642	297.370
1998	117.744	314.572
1999	119.086	324.699
2000	126.322	338.116
2001	128.393	355.817
2002	131.734	363.742

Figur 2.3 **Udviklingen i skattepligtig indkomst for enlige og ægtepar, 1992-2002**

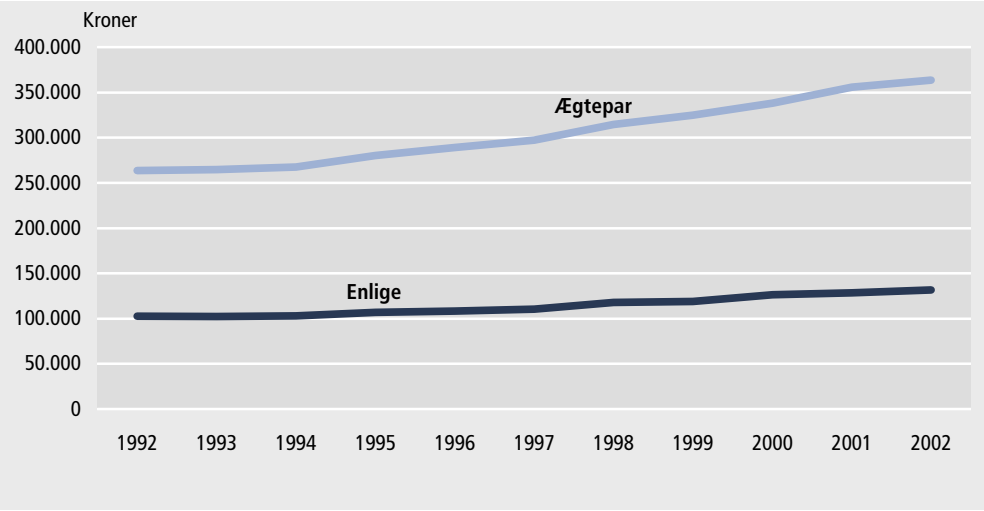

Såvel ægtepar som enlige har gennem de seneste ti år oplevet stigende indkomster. Størst har stigningen været for ægtepar. Det bør bemærkes, at indkomsterne er angivet i løbende priser.